

TYÖHYVINVONNIN AARREARKUN TYÖKALU

Käsi ylös moka merikiksi

Työkalun tavoitteena on auttaa työyhteisöjä suhtautumaan virheisiin nolostumatta ja tuomitsematta. Erilaisia virhetyppejä tunnistamalla saate uusia näkökulmia ja ymmärrystä työssä tapahtuviin virheisiin.

Hyödyt

- Yhteinen harjoittelu vahvistaa hyväksyvää suhtautumista virheisiin.
- Erilaisten virhetyyppien ymmärtäminen auttaa virheiden analysoinnissa ja niistä oppimisessa.
- Virheistä keskustelu kasvattaa tiimin psykologista turvallisuutta. Psykologisesti turvallisessa työyhteisössä virheitä ei tarvitse pelätä ja peitellä, sillä työkaverit eivät tuomitse virheen tekijää.

Ohje työkalun käyttöön

1. Käykää yhdessä läpi lisämateriaalit:
 - Mitä on psykologinen turvallisuus?
 - Virheiden tyypit.
2. Jokainen vuorollaan:
 - kertoo jonkun työssä tekemänsä virheen esimerkiksi viime vuoden ajalta
 - tunnistaa virheen tyyppin
 - kertoo, mitä ajattelee tekemästään virheestään nyt jälkikäteen ja osoittaa itselleen empatiaa.
3. Kuuntelijoiden tehtävänä on osoittaa ymmärrystä ja kannustaa.
4. Keskustelkaa, mitä ajatuksia harjoitus herätti.

Työkaluun liittyvät lisämateriaalit (seuraava sivu)

- Mitä on psykologinen turvallisuus?
- Virheiden tyypit

INFO

Tarve

Ilmapiirin ja yhteistyön rakentaminen

Kenelle

Jo jonkin aikaa yhdessä toimineelle tiimille (4–8 henkilöä)

Kesto

20–30 minuuttia

Tarvikkeet

- Rauhallinen tila
- Lisämateriaalit jokaiselle tulosteena tai yhteisesti näytöllä katseltavana

Työkalu on toteutettu Työterveyslaitoksen PEPPI – Varhaiskasvatuksen pitovoiman kehittämisen työhyvinvointijohtamisella -hankkeessa. Hanke on Euroopan unionin osarahoittama.

Lisätietoa hankkeesta:
www.ttl.fi/peppi

Mitä on psykologinen turvallisuus?

Jaettu käsitys tai uskomus siitä, että ryhmä on turvallinen henkilökohtaiselle riskinotolle ja jokainen voi olla oma itsensä ilman, että joutuu naurunalaiseksi. Ilmapiiiri, jossa uskalletaan ottaa sosiaalisia riskejä ja tehdä virheitä.

Psykologinen turvallisuus rakentuu vuorovaikutuksessa:

Avoin vuorovaikutus

Jokainen voi tuoda avoimesti esille omia mielipiteitään, ideoita ja ongelmia.

Virheistä keskustelu

Virheitä ei käytetä ketään vastaan, vaan niistä opitaan.

Erilaisuuden kunnioitus ja arvostus

Ketään ei väheksytä, vaan kaikkien osaamista arvostetaan.

Riskinotto

Riskinotto on turvallista, saa myös epäonnistua ja olla haavoittuva.

Toisia tukeva työyhteisö

Työtovereilta voi pyytää apua.

Lähde: Esim. Edmondson 1999, Frazier ym. 2017; Newman ym. 2017

Virheiden tyypit

1. Huolimattomuudesta johtuvat virheet

Helposti vältettävissä, eikä niistä useimmiten koidu kenellekään haittaa, esimerkiksi kirjoitusvirhe. Virheen tehnyt ei ole ainoa syy ja asiasta on helppo puhua yhdessä.

2. Tietämättömyydestä johtuvat virheet

Kaikki tieto ei ole aina saatavilla. Tätä haastavat tiedonkulku ja perehdyttäminen.

3. Systemiset virheet

Tehdään oikein, mutta oikein tekeminen ei tue kokonaisuutta. Haastava havaita itsenäisesti, tarvitaan säännöllistä seurantaa ja analysointia.

4. Älynväläys-virheet

Tapahtuvat sattumalta. Tekemiseen tuodaan jokin uusi elementti, usein vahingossa.

5. Muotoiluvirheet

Kokeiluja, joissa voidaan esimerkiksi poissulkea erilaisia vaihtoehtoja ja jotka antavat uutta tietoa.

6. Venymiseen perustuvat virheet

Sellaisia, joita tehdään kun kokeillaan jotain aivan uutta osaamisen ja tekemisen äärirajoilla. Virheet laajentavat osaamista ja ymmärrystä.

7. Onnettomuudet

Monien tekijöiden yhteissummasta syntyneitä. Onnettomuuksien välttämiseksi voidaan tehdä ennakoivaa työtä esim. suunnittelemalla.

Lähde: Nina Rinne: Rohkea organisaatio: Turvallinen työyhteisö menestyy. 2021